

Generella iakttagelser och slutsatser

Det kvarstår en bristande förståelse hos delar av allmänheten beträffande allas ansvar för att minska smittspridningen, ex. efterlevs inte uppmaningen att handla ensam, många väljer att handla tillsammans trots uppmaningar från handeln att handla ensamma (dock kan handelns uppmanande skyltar emellanåt innehålla ord som "helst" eller "gärna" vilket gör att uppmaningen kan uppfattas som en rekommendation snarare än ett krav). Verksamhetsutövare uppger dessutom att hot förekommit i samband med att de uppmanat kunder att handla ensamma. I samband med tillsyn i Kronoberg under påskhelgen sågs att uppskattningsvis 2/3 av besökarna var i sällskap, och ca 80% av dessa var par, främst i övre medelåldern. Verksamhetsutövare uppger att det är betungande att avsätta personal för att hålla ordning på kunderna då många butiker har tvingats permittera personal på grund av bristande lönsamhet. Detta väcker funderingar om det kan finnas anledning att överväga att införa sanktioner mot de som inte följer "allas ansvar". Det finns goda exempel också, Systembolaget som vid tillsynsbesök hade personal som stod utanför och räknade in- och utpasserande kunder, visade vilket håll kunderna skulle gå åt när de kom ut och såg till att det hölls avstånd i kön.

Länsstyrelserna ser fortsatta svårigheter för verksamhetsutövare med låga kunskaper i svenska språket att hitta/ta del av information om covid-19-lagen. Länsstyrelserna bedömer därför att det behövs tydligare information om covid-19-relaterad lagstiftning på fler språk än svenska. Verksamhetsutövare påtalar också att det är väldigt bra att de kan ta del av informationsmaterial på andra språk än svenska.

Länsstyrelserna får indikationer på att verksamheter och allmänheten har svårt att veta vad som gäller och vilken tillsynsroll som Länsstyrelsen har i och med tillkommande regleringar. Här finns ett behov av tydligare information för att fler verksamhetsutövare ska veta vilka åtgärder de förväntas vidta.

Länsstyrelserna har också noterat att tonen från allmänheten och från media har skärpts. Det finns en större förväntan på Länsstyrelsens tillsynspersonal att vidta faktiska åtgärder i samband med trängsel. Det förekommer också ett ökat ifrågasättande av restriktionerna.

Länsstyrelserna får fortsatt många frågor om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

Vilken typ av anläggningar har kontaktats/ besökts och på vilka grunder?

I veckans nationella urval av tillsynsobjekt har noterats:

1. Verksamheter som har ett stort genomflöde av besökare, exempelvis sportanläggningar och gym, butiker med paketutlämning, bensinmackar samt godisbutiker, framförallt i anslutning till skolor.
 2. Verksamheter som förväntas få ett ökat antal besökare i och med varmare väder och påsk, till exempel religiösa samlingslokaler, bygghandlare, sportaffärer, friluftsboutiker, handelsträdgårdar, båt- MC- och bil tillbehörsbutiker samt transportvägar mot fjällanläggningar.
 3. Verksamheter som drivs på ideell och privat basis, ex. second hand-affärer, konstrundor och loppmarknader.
 4. Verksamheter där personalen inte kan hålla avstånd till kunder ex. frisörer, spa-anläggningar och körskolor. I Uppsala har tillsyn av frisörer skett med tolk-stöd.
 5. Långväga kollektivtrafik.
 6. Djurparker, temaparker och museer. Information och rådgivning som stöd inför kommande vår- och sommarsäsong.
- Urvalet av tillsynsobjekt sker genom en bedömning av vilka områden, både geografiska och verksamhetsmässiga, som har störst risk för smittspridning, där många människor vistas och där tillsynen kan ge mest effekt. Urvalet baseras också på analys av tidigare utförd tillsyn samt inkommen information från bland annat regioner, kommuner och allmänhet.

Hur har tillsyn bedrivits under föregående vecka?

Länsstyrelserna rapporterar att tillsyn bedrivits i fortsatt stor omfattning vecka 13. Länsstyrelserna har bedrivit tillsyn genom information och rådgivning via telefon och mail, distanskontroller av verksamheter samt besök på plats.

Stockholm har under veckan fokuserat på mindre butiker, samt återbesökt verksamheter där avvikelser har konstaterats tidigare. För de verksamheter där det är aktuellt har maxtaget på 500 personer inspekterats.

Västerbotten har utfört fysisk tillsyn av små livsmedelsbutiker med globalt/ekologisk sortiment, medan fokus för administrativ tillsyn har legat på frisörer, eftersom avstånd inte kan upprätthållas, är det viktigt att regler om maxantal utifrån tillgänglig yta efterlevs.

I Sörmland har Regionen och smittskyddsläkaren bett om hjälp med att sprida en affisch med information om att hålla avstånd och använda munskydd. Tillsynshandläggarna har dem med sig vid tillsynen, framför allt till butiker.

Dialog förs löpande i exempelvis Kalmar med arrangörer av olika typer av evenemang gällande regelverket, lokala föreskrifter samt Folkhälsomyndigheten rekommendationer. Dialog har i samband med detta förts med andra myndigheter såsom Polismyndigheten och kommuner för tolkning av lagstiftningen.

Västra Götaland har gjort en informationsinsats till föreningar som genomför konstrundor och platstillsyn på butiker kring turistintensiva områden i länet exempelvis runt Hornborgasjön och vid Bohuskusten.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Samtliga länsstyrelser rapporterar att de framförallt använder sig av rådgivning och information som åtgärd eftersom det bedömts som tillräckligt för att uppnå frivillig rättelse. Förelägganden har utfärdats i bland annat Norrbotten och Gävleborg samt föreläggande vid vite i Jönköping (allmän sammankomst för religionsutövande) och Västernorrland (säkerställande av maxantal i butik). Uppföljande tillsyn i Jönköping visade att församlingen vidtagit tillräckliga åtgärder.

Mycket fokus denna vecka på uppföljning av tidigare genomförda fysiska tillsynsbesök på plats hos verksamhetsutövare. De vanligaste bristerna (för alla hittills utförda kontroller) är att skylt för maxantal eller kundens försiktighetsåtgärder saknas samt att beräkning för maxantal inte har gjorts och/eller inte dokumenterats.

Två informationsmöten har genomförts i Jönköping. Ett med representanter från livsmedelsbutiker där smittskyddsläkare deltog och där fokus var på att handla ensam och vilka åtgärder verksamhetsutövarna ska vidta kopplat till det. Dels ett informationsmöte med trossamfund där smittskyddsläkare och polis deltog. Fokus var allmänna sammankomster, exempelvis vad som gäller vid bröllop, dop och konfirmationer.

I Skåne fortsätter arbetet med "alla kommuner", dels för att synas i hela Skåne, både för allmänhet och för verksamhetsutövare och dels för att sprida information om den tillfälliga Covid-19-lagen. Det finns också fördelar med att öka kontakten, och ha en god dialog, med kommunernas tillsynshandläggare i samtliga kommuner i Skåne.

Mediabevakning

Nationella samordnaren för länsstyrelsernas pandemitillsyn meddelar att både allmänhet och verksamhetsutövare försöker kringgå covid-19-lagen.

[Svenskarnas kreativa sätt att undvika restriktionerna \(expressen.se\)](https://www.expressen.se/nyheter/2021/04/07/svenskarnas-kreativa-satt-att-undvika-restriktionerna/)

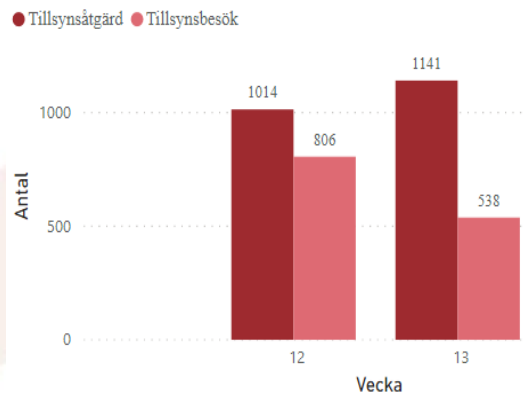
Arrangörer som bryter mot bestämmelserna kring partybussar riskerar vite.

[Partybuss ses som festlokal – max åtta personer | Aftonbladet](https://www.aftonbladet.se/nyheter/2021/04/07/partybuss-ses-som-festlokal-max-atta-personer/)

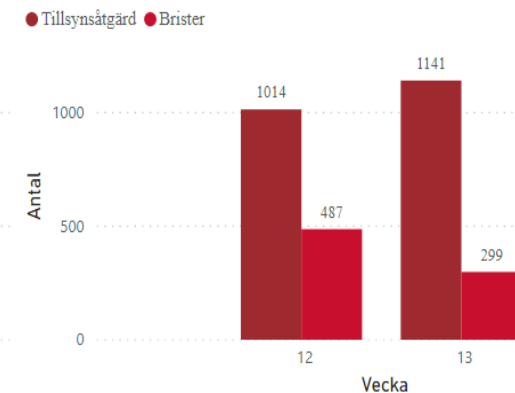
Länsstyrelsen i Jönköping beslutade om föreläggande på 100 000 kronor efter rapporter om att katolska kyrkan haft hundratals besökare under gudstjänst.

[Rekordhögt vite hotar Katolska kyrkan | SVT Nyheter](https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jonkopings-landsting/2021-04-07-rekordhogt-vite-hotar-katolska-kyrkan/)

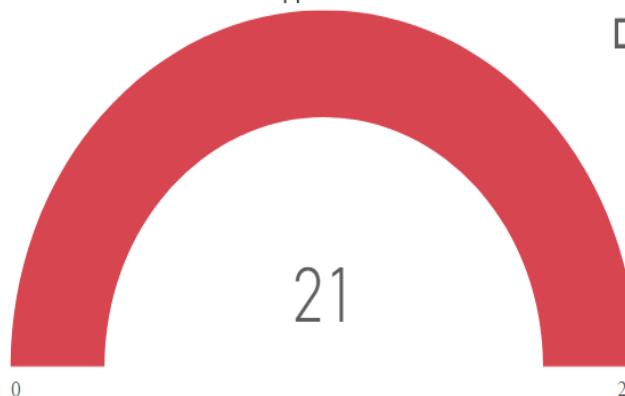
Totalt antal tillsynsåtgärder varav tillsynsbesök

Totalt antal tillsynsåtgärder varav brister

Antal rapporterade län

Vecka

Antal brister samt utfärdade förelägganden

